

Sygn. akt VI U 340/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2015 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: L. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 15 stycznia 2015 r., znak: (...)

w sprawie: L. S.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu L. S. prawo do emerytury od dnia(...) r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu L. S. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że powód nie spełnił warunku posiadania 15 letniego stażu pracy w szczególnych warunkach, bowiem nie zaliczono mu jako takiej pracy w okresie od 2.05.1978r. do 31.10.1992r. w ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w B., z uwagi na brak świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Pozwany zaliczył powodowi 1 rok, 5 miesięcy i 25 dni pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od tej decyzji powód wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury z uwagi na to, że w spornych okresach pracował stale i w pełnym wymiarze czasu w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód, urodzony (...), uprawnienia do spawania zdobył w 1972 r. pracując w (...). Dnia 2.05.1978 r. ubezpieczony zatrudnił się w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w B., Zakładzie w S. jako spawacz i pracował w tym charakterze do 31.10.1992 r. Zakład zajmował się produkcją płyt betonowych do budowy domów a płyty te były zbrojone. Przez cały czas stale i w pełnym wymiarze czasu pracy ubezpieczony wykonywał obowiązki spawacza łącząc elementy zbrojenia do płyt betonowych. Nie korzystał z urlopu bezpłatnego. Nie otrzymał świadectwa pracy w szczególnych warunkach za ten okres pracy. Razem z powodem w jednej brygadzie jako spawacz pracowali świadkowie P. S. jako przełożony powoda i R. T..

Pracownicy zatrudnieni w szczególnych warunkach otrzymywali posiłki regeneracyjne i finansowe dodatki do wynagrodzenia

dowód: dokumenty w aktach osobowych powoda, zeznania świadków P. S. i R. T. i ubezpieczonego zapis A/V rozprawy k.23

Powód złożył wniosek o emeryturę 29.12.2014 r.

dowód: wniosek w aktach rentowych powoda.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów w aktach osobowych powoda oraz w jego aktach rentowych, których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków, bowiem były one zgodnie spójne, wzajemnie się uzupełniały z zeznaniami powoda i znajdowały potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy. Świadkowie pracowali razem z powodem, a jeden z nich R. T. był jego przełożonym w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w B., Zakładzie w S., kontrolującym jego pracę stąd ich zeznania stanowiły miarodajny dla ustalenia stanu faktycznego w sprawie dowód. Zeznania powoda jako zgodne z zeznaniami świadków i znajdujące potwierdzenie w zebranych w sprawie dowodach z dokumentów również zasługiwały na wiarę.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, zdaniem Sądu Okręgowego, w sposób niebudzący wątpliwości, że powód w spornym okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienioną w dziale XIV pkt. 12 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 8.02.1983r. w sprawie w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Pozycja 12 cyt. załącznika A do prac w szczególnych warunkach zalicza prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego(art. 184 ust. 2).

Zgodnie z treścią art.32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy -ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr14635) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Skoro postępowanie dowodowe potwierdziło fakt pracy powoda w szczególnych warunkach o których mowa w dziale XIV pkt.12 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r., w okresach od 1.07.1985r. do 28.02.1994 r. i od 28.04.1994 r. do 31.08.1998r., to okresy te łącznie zaliczonymi wcześniej przez organ rentowy okresem pracy w szczególnych warunkach w rozmiarze 1rok, 5 miesięcy i 25 dni dają okres ponad 15 letni wymagany do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku. Organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez powoda pozostałych warunków uzyskania prawa do emerytury i dlatego, biorąc pod uwagę fakt, że powód osiągnął wymagany wiek 60 lat(...), Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Na zasadzie art. 118 ust 1 a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS Sąd Okręgowy orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, co wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przed Sądem w celu ustalenia charakteru pracy ubezpieczonego.

SSO Ewa Milczarek